

REGLER LYDNADSTÄVLING

Klass 3

Gäller från 2017-01-01 tom 2021-12-31

Tävlat i år? Vet du värdet
på din brukshund?

Vi vet!

Ring oss så får du veta mer: 0775-88 88 88
eller kontakta ditt lokala Agriaombud som
du hittar på agria.se.

Agria Djurförsäkring är länsförsäkringsgruppens specialistbolag för djur- och grödaförsäkring.

Agria
Djurförsäkring

INNEHÅLL

Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar	6
Inledning	6
1 Vaccinationer	7
2 ID-märkning	8
3 Ansvar	8
4 Force majeure	8
5 Oacceptabelt beteende	8
6 Hinder för deltagande i utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar	9
7 Doping och andra otillbörliga förhållanden	11
Särskilda regler för lydnadstävling	12
1 Reglernas tillämplighet m.m.	12
2 Rätt att anordna tävlingar	12
2 Ansökan om och redovisning av tävling	12
4 Villkor för deltagande	13
4.1 Löptikar	13
4.2 Medlemskap	14
5 Hinder för deltagande	14
6 Anmälan och avgifter	14
7 Protest	14
8 Regler m.m.	14
9 Kontroller	15
10 Betygsskala	15
11 Användandet av gula och röda kort	15
12 Lydnadsdomare	16
13 Huvudtävlingsledare och auktoriserad tävlingsledare	16
14 Tävlingssekreterare och övriga funktionärer	16
15 Tävlingsledningens ansvar för tävlingen	17
16 Förarens skyldighet och hundens utrustning	17
17 Hundens beteende/diskvalificering	17
18 Övriga regler	18
19 Störande hund vid gruppmoment	18
20 Lydnadsdiplom/championat	18
Praktiska arrangemang samt utrustning	19
1 Tävlingens uppläggning	19
2 Tid avsatt för domare samt antal deltagare	19
3 Storlek på lydnadsring	19
4 Utrustning	19
I. Priser och uppflyttningar	21
II. Moment och koefficienter	22
III. Generella anvisningar för utförande och bedömning av moment	23
Klass 3	30
Bilaga 1	43
Bilaga 1.2	44
Bilaga 2	45

REGLER FÖR LYDNADSTÄVLING

Klass 3

Gäller from 2017-01-01 tom 2021-12-31

Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Anordnade av SKK och till SKK anslutna läns-, special- och verksamhetsklubbar samt avtalsanslutna klubbar.

Dessa regler är fastställda att gälla fr o m 2017-01-01 t o m 2021-12-31. Eventuella ändringar som påkallats av svensk lagstiftning eller FCI återfinns på SKK:s webbplats (www.skk.se).

Nedanstående regler gäller för officiella (stambokförda) utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar samt i tillämpliga delar även vid inofficiella (icke stambokförda) arrangemang som anordnas inom SKK-organisationen.

Härutöver gäller i tillämpliga delar SKK:s stadgar, samt bestämmelser som utfärdats av myndighet.

Inledning

Sammanförandet av hundar till utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar ställer krav på såväl arrangör som ägare/förare av hund för att kunna upprätthålla ett gott skydd mot smittsamma sjukdomar och skador på människor, den egna hunden och andra djur.

Hundens välfärd har alltid högsta prioritet på samtliga arrangemang inom SKK-organisationen.

Det är också viktigt att resultatet av bedömningen inte påverkas av otillbörliga förhållanden.

Det åligger deltagare och funktionär att handla eller uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer samt att på utställning, prov, tävling eller beskrivning inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

Samtliga hundar ska ställas till förfogande för de undersökningar och de provtagningar som kan föranledas av kontroll av doping och andra otillbörliga förhållanden.

När veterinärintyg åberopas för en hund ska detta vara utfärdat på av SKK godkänd blankett (se exempelvis F145 Sveriges Veterinärförbund eller motsvarande). Uppgifter som ska finnas med för att intyget ska accepteras är: ras, registrerat namn, registreringsnummer, ID-nummer, beskrivning av skada, om den är förvärvad, vad ingreppet avser, åtgärd, anledning till åtgärd och om kroppsdel avlägsnats kommentera dess utseende. Intyg i original ska alltid medtas vid utställning.

Vidimerad kopia räknas som original.

Arrangör äger rätt att kopiera veterinärintyg.

Person får inte anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning, och inte heller på utställning delta med avels- eller uppfödar-grupp, som:

- på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur
- av SKK:s Disciplinnämnd uteslutits ur SKK-organisationen
- av SKK:s Disciplinnämnd, SKK Centralstyrelse, nordisk kennelklubb eller FCI avstängts från rätten att anmäla, föra eller låta framföra hund på utställning, prov, tävling eller beskrivning
- valt att utträda ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKK:s Disciplinnämnd.

Hundägare ansvarar för att hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning inte framförs av person som på grund av myndighetsbeslut inte får hantera eller inneha djur, alternativt är utesluten, avstängd eller har utträtt ur SKK-organisationen under pågående utredning i SKK:s Disciplinnämnd.

Hund får inte delta, som under de senaste sex månaderna före aktuellt utställnings-, prov-, tävlings- eller beskrivningstillfälle ägts av person som av SKK:s Disciplinnämnd uteslutits eller ålagts förbud att anmäla, föra eller låta framföra hund vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Person som av SKK Centralstyrelse tilldelats tillträdesförbud i enlighet med SKK:s stadga § 9 har inte rätt till tillträde på utställning, prov, tävling eller beskrivning eller annat klubbarrangemang.

Resultat tilldelade i officiell klass registreras hos SKK. Endast registrerad hund kan tilldelas championat.

1. Vaccinationer

Deltagande utländska hundar ska vara införda till Sverige i enlighet med svenska införselbestämmelser för hund avseende rabiesvaccination och avmaskning gentemot bandmask (echinococcus).

Deltagande hundar samt andra hundar som har tillåtelse att vistas på området ska vara vaccinerade mot valpsjuka enligt följande:

- Hund under *ett (1) års* ålder: vid *lägst tio (10) veckors* ålder.
- Hund över *ett (1) års* ålder: Hund ska vara vaccinerad vid *lägst tio (10) månaders* ålder och inte vara utförd för mer än *fyra (4) år* sedan.
- Förstagångsvaccination ska vara gjord *minst fjorton (14) dagar före* prov-, tävlings-, beskrivnings och/eller utställningsdagen.

Kontroll av att gällande införsel- och vaccinationsregler följts kan förekomma.

Vidare rekommenderar SKK att deltagande hundar samt andra hundar som har tillåtelse att vistas på området dessutom är vaccinerade mot parvovirusinfektion och parainfluensa (kennelhosta).

2. ID-märkning

Hund ska vara ID-märkt för att få delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning. ID-märkningen kan ske genom tatuering eller genom implantat av microchip som uppfyller ISO-standard 11784 och 11785.

Vid utställning anordnad av SKK:s centralstyrelse eller SKK/länsklubb är arrangören skyldig att tillhandahålla avläsare.

Kontroll av ID-märkning kan ske.

3. Ansvar

Hundägare eller dennes ombud står under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning under det ansvar som följer av *lagen om tillsyn över hundar och katter*.

Deltagare vid utställning, prov, tävling eller beskrivning svarar för att hunden hålls på ett sådant sätt att den inte kan tillfoga sig själv eller andra skada. Förvaring i bil, bur, tält eller dylikt får under inga omständigheter ske under sådana förhållanden att hunden kan ta skada.

Om hundägare eller dennes ombud under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet förvarar hund i strid mot ovanstående ska denne, av tjänstgörande funktionär, på särskild blankett, rapporteras till SKK. Exempel på funktionär är: domare, beskrivare, bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.

Det åligger arrangören att se till att blanketten finns tillgänglig vid arrangemanget.

Arrangerande klubb fritar sig och sina funktionärer från allt ansvar för skada eller förlust som kan uppstå för hundägare i samband med utställning, prov, tävling eller beskrivning. Detsamma gäller skada som förorsakats av hund under pågående utställning, prov, tävling eller beskrivning om skadan inte bevisligen varit en följd av uppenbart bristande arrangemang.

Aga av hund är förbjuden.

4. Force majeure

Arrangören är inte skyldig att återbetala anmälningsavgiften om arrangemanget blivit inställt på grund av force majeure.

SKK eller medlemsorganisation svarar inte för skador eller direkta eller indirekta kostnader som orsakats på grund av icke genomfört evenemang. Inte heller förtroendevald, tjänsteman eller funktionär inom SKK eller medlemsorganisation som fattat beslut om sådant evenemang, svarar för skador eller direkta eller indirekta kostnader.

5. Oacceptabelt beteende

Hund som under utställning, prov, tävling, beskrivning eller klubborganiserad aktivitet uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar eller tamdjur, ska på särskild blankett rapporteras till SKK av tjänstgörande funktionär.

Tjänstgörande funktionär **har** en särskild rapporteringskyldighet rörande oacceptabelt beteende enligt ovan. Denna gäller även om den tjänstgörande funktionären inte själv har bevittnat den aktuella händelsen. Det åligger arrangör att se till att blanketten finns tillgänglig vid alla arrangemang och klubborganiserade aktiviteter.

Exempel på funktionär är: domare, beskrivare, bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare, instruktör, figurant vid prov m.fl.

Rapporterad hund kan avvisas från området.

6. Hinder för deltagande i utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar

Mentalitet

Hund som vid tre (3) tillfällen tilldelats Disqualified eller 0 pris med hänvisning till mentaliteten, äger inte rätt att delta. Tjänstgörande domare har i samtliga, prov-, tävlings- och beskrivningsformer rätt att utdela Disqualified med hänvisning till mentaliteten om domaren bedömer att hunden utifrån aktuell prov-, tävling- eller beskrivningsforms förutsättningar uppvisar aggressivitet, eller tydligt flyktbeteende dvs då hund kastar sig paniskt iväg från domaren/funktionären och det inte finns någon möjlighet att närma sig hunden på naturlig väg.

Smittsam sjukdom

Hund som har en smittsam sjukdom eller ohyra får inte delta.

Hund får inte delta som under den senaste månaden har haft eller misstänkts ha haft valpsjuka, parvovirusinfektion eller kennelhosta, eller som under den senaste månaden vistats tillsammans med hund som då var sjuk i någon av dessa sjukdomar.

Hund får inte delta tidigare än 2 månader efter avslutad karantänsvistelse.

Dräktig tik och valptik

Dräktig tik får inte delta i utställning, prov, tävling eller beskrivning 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, och får inte heller delta förrän 75 dagar efter valpning, oavsett resultatet av valpningen.

Valpar

Valpar under 4 månaders ålder får inte delta på utställning, prov, tävling eller beskrivning och inte heller införas på området. Det är arrangörens ansvar att definiera vad som är området.

Öronkuperade hundar

Födda före 1 januari 2008:

- Hund född i land där öronkupering inte var tillåten när den företogs alternativt är fallen undan dansk-, finsk-, norsk- eller svenskägd tik **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.

- Hund född i land där öronkupering var tillåten när den företogs **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.

Födda 1 januari 2008 eller senare:

- **Får inte delta** på utställning eller SBK:s exteriörbeskrivning.
- Hund född i land där öronkupering var tillåten när den företogs **får delta** på prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i land där öronkupering inte var tillåten när den företogs **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.

Svanskuperade/amputerade hundar och hundar som inte fötts med naturligt hellång svans

I detta sammanhang likställs svansamputerade hundar med svanskuperade.

Födda före 1 januari 2008:

- Hund född i land där svanskupering var tillåten när den företogs och som inte är fallen undan svensk- eller norskägd tik **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i Sverige och där svanskuperingen utförts av veterinärmedicinska skäl för att avhjälpa en efter födelsen förvärvad skada och där intyg i enlighet med vad som anges i inledningen till allmänna regler kan uppvisas i original såväl vid arrangemanget som senare **får delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning.
- Dock gällande hund av raserna **dobermann och rottweiler** född i land där svanskupering inte var tillåten när den företogs, oavsett de veterinärmedicinska skäl som anges ovan, **får inte delta** på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov eller tävling. Däremot **får den delta** på Mentalbeskrivning Hund.

Födda 1 januari 2008 eller senare:

Prov, tävling och beskrivning

- Hund född i land där svanskupering var tillåten när den företogs eller som har svanskuperats av veterinärmedicinska skäl alternativt inte är född med naturligt hellång svans **får delta** på prov, tävling och beskrivning.
- Hund född i land där svanskupering inte var tillåten då den företogs **får inte delta** på prov, tävling eller beskrivning.

Generalklausul och dispensmöjlighet

Hund som förts ut ur Sverige och som blivit öronkuperad eller svanskuperad eller fått annan i Sverige otillåten åtgärd vidtagen, får efter återinförelse till Sverige inte delta på utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning. Detta gäller även valpar undan tik som förts ut ur Sverige, om valparna fötts inom ett år från dagen för utförelsen av tiken.

Från denna bestämmelse kan SKK:s centralstyrelse medge undantag om det klart framgår att utförelsen inte skett för att kringgå reglerna om hinder för deltagande, eller om synnerliga skäl föreligger.

7. Doping och andra otillbörliga förhållanden

Deltagande hund får inte vara skadad eller sjuk. Den får inte heller vara påverkad på otillbörligt sätt, det vill säga den får inte vara utsatt för åtgärd som otillbörligt kan påverka utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom.

Det åligger den som är ansvarig för hunden att vid behandling eller annan åtgärd förvissa sig om vad detta kan innebära i fråga om hundens rätt att delta vid utställning, prov, tävling eller beskrivning.

Doping av hund regleras av Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om träning och tävling med djur, SJVFS 2011:24 saknr L17, 7 kap. 1-2§§ samt bilaga 2 till dessa föreskrifter.

Därutöver återfinns detaljerade regler för vilka behandlingar och åtgärder som är otillåtna inom SKK-organisationen i Nationellt dopingreglemente för hund. Här finns också regler för dispensansökan från SKK-organisationens dopingreglemente.

Då utställningsbestyrelse/provledning/tävlingsledning bestämt att prov för utrottande av eventuell doping eller annan otillåten åtgärd ska tas, är den som är ansvarig för hunden skyldig att ställa aktuell hund till förfogande för provtagning och för de ytterligare undersökningar som kan föranledas därav. Manipulation av prov för dopinganalys är förbjuden.

Kastrerad hanhund/tik

- Hanhund som kastrerats kirurgiskt, oavsett orsak, medges inte dispens att delta vid utställning och SBK:s exteriörbeskrivning utan ska tilldelas Disqualified respektive ej godkänd.
- Hanhund som kastrerats kirurgiskt medges generell dispens att delta vid prov, tävling eller beskrivning. Vid internationella prov och tävlingar kan särskilda krav på testikelstatus föreligga – för upplysning om detta, se det specifika regelverket.
- Hanhund som kastrerats genom medicinsk behandling medges inte dispens för deltagande vid utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling eller beskrivning.
- Tik som kastrerats genom kontinuerlig medicinsk behandling eller kirurgisk behandling medges generell dispens för deltagande vid utställning, SBK:s exteriörbeskrivning, prov, tävling och beskrivning. Se vidare *Nationellt dopingreglemente för hund*.

Särskilda regler för lydnadstävling

Lydnadsträning lär hunden hur den ska bete sig på ett samarbetsvilligt och kontrollerat sätt. Tyngdpunkten bör läggas på att etablera en god kontakt mellan hund och förare och på att förmå hunden att vilja samarbeta och lyda även på avstånd från föraren. Förare och hund ska överlag uppvisa en generell god relation.

På internationell klass 3 tävling sker tävlan om CACIOB, reglerna för klass 3 skall tillämpas.

För tävlan om CACIOB krävs att hunden har uppnått 15 månaders ålder, samt är registrerad i en stambok som är erkänd av FCI. CACIOB och reserv-CACIOB kan inte tilldelas oregistrerad hund eller kryptorchid hund, och inte heller till hund av ras som inte är erkänd av FCI. Anvisningar från FCI ska tillämpas på internationella tävlingar.

1. Reglernas tillämplighet m.m.

Dessa regler ska tillämpas vid officiella lydnadstävlingar i klubbar inom SKK-organisationen.

Härutöver gäller i tillämpliga delar Svenska Kennelklubbens (SKK:s) stadgar, bestämmelser som utfärdats av myndighet samt kompletterande speciella anvisningar som finns på SBK:s hemsida.

SBK publicerar all nödvändig information om lydnadstävlingar på sin hemsida: regler, delar i lagstiftning som gäller tävlande med djur och införande av djur i landet samt information om anmälningsavgifter och anmälan.

2. Rätt att anordna tävling

Officiella lydnadstävlingar anordnas av klubbar inom SKK-organisationen.

Uppenbart åsidosättande av fastställda regler för lydnadstävlingar kan medföra att arrangör inte ges tillstånd att anordna tävling under viss tid.

3. Ansökan om och redovisning av tävling

Officiell lydnadstävling ska ansökas hos SBK för godkännande och fastställande. Ansökan sker enligt SBK:s anvisningar.

Årets fastställda tävlingsprogram finns i SBK Tävling.

Redovisning av tävling sker enligt anvisningar på SBK:s hemsida samt i SBK Tävling.

Avseende internationella tävlingar med CACIOB sker, efter SBK:s godkännande samt fastställande, ansökan hos FCI via SKK.

a) Dubblerad och delad tävling

Tävling som arrangeras flera dagar inom ett femdagarsintervall och som omfattar samma grupp och klass alla dagarna kan arrangeras som dubblerad tävling.

Detta innebär att en flerdagarstävling uppdelas i flera tävlingar, men att varje tävling genomförs på en dag och att den tävlande anmäler och betalar för en tävling

och får vara beredd att lottas till den ena eller andra tävlingsdagen (eller i värsta fall lottas bort helt). Möjlighet att anmäla och lottas till flera tävlingsdagar finns ej vid dubblerade tävlingar.

Tävling som arrangeras flera dagar i rad med momenten uppdelade mellan dagarna kallas för delad.

Då distrikten insänder sina fastställda tävlingsprogram för kommande år ska det framgå vilka tävlingar som är dubblerade (Du) eller delade (Del).

4. Villkor för deltagande

Lydnadstävling är öppen för *alla* hundar, vilket innebär även oregistrerade och kryptorchida hundar. Hunden ska ha uppnått 15 månaders ålder senast dagen före tävlingstillfället för att få tävla i klass 3.

Förare får tävla med flera hundar i samma klass om så är möjligt.

För registrerad hund:

Hunden ska delta i det namn som den är registrerad. Resultat för hund som tävlar under oriktiga anmälningsuppgifter stryks.

För utlandsägd hund ska tävlingsbok medfölja till tävlingen. I de fall dessa krav ej uppfylls kommer erhållna resultat att annulleras. Utlandsägdhund ska vid anmälningstidens utgång vara verifierad i SKK-hunddata.

Observera att om en utländsk hund delägs av en person boende i Sverige, måste hunden vara omregistrerad i SKK före anmälningstidens utgång.

För oregistrerad hund:

Oregistrerad hund ska inneha en tävlingslicens (TAVLIC) utfärdad av SKK. TAVLIC-numret ska anges vid anmälan.

För deltagande i internationell klass 3:

För deltagande i internationell klass 3 ska hunden medföra en av SBK avsedd tävlingsbok som lämnas till tävlingsledningen vid anmälan. I den rapporterar tävlingsledningen resultat men även rapportering av incidenter kan förekomma. Domare signerar tävlingsboken efter avslutad tävling.

4.1 Löptikar

Löptikar får generellt inte delta. Löptikar får däremot delta om arrangören så meddelar. Löptikar måste dock alltid starta sist. De ska hållas borta från tävlingsområdet eller vistas på av arrangören anvisat område tills alla andra hundar har genomfört sina moment.

4.2 Medlemskap

Föraren ska vara medlem i klubb inom SKK-organisationen eller erkänd utländsk kennelklubb.

Förare bosatt i Sverige, får under en och samma tävlingssäsong (= kalenderår)

representera endast en klubb i SBK. Undantag gäller dock för förare, vars medlemskap upphör under säsongen. Vid förnyelse av detta kan byte av klubb ske.

5. Hinder för deltagande

Se även ”Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar” i början av dessa regler.

Förare/ägare till hund som deltar i tävling får ej tjänstgöra som funktionär i den klass som hunden deltar.

6. Anmälan och avgifter

Anmälan till officiell tävling och SM görs enligt SBK:s anvisningar som finns på hemsidan.

De tävlande får all nödvändig information om tävlingen i ett PM.

Regler kring återbetalning finns i SBK:s anvisningar.

7. Protest

Förare som anser sig ha behandlats orättvist kan söka upprättelse genom att avge protest till arrangören/huvudtävlingsledaren/tävlingsledaren.

- Protest kan inte lämnas mot domslut.
- Resultat kan ändras endast i följande fall:
 - om fel av teknisk art blivit begånget, till exempel om hunden felaktigt deltagit i viss klass utan att vara berättigad därtill
 - om hunden inte haft rätt att delta enligt gällande regler.

Protesten ska muntligen framföras till arrangören/tävlingsledaren senast 5 minuter efter sista start i den aktuella klassen och sedan skriftligen lämnas in till arrangören/tävlingsledaren på härför avsedd blankett senast 30 minuter efter avslutad klass.

Protest behandlas av arrangör/huvudtävlingsledaren och huvuddomaren/domaren i samverkan, beslut fattas av huvuddomaren/domaren.

Protesten ska avgöras innan provet är slut. Avslagen protest ska skriftligen motiveras. Klagande som inte låter sig nöja med huvuddomarens/domarens beslut kan besvära sig hos SBK:s Förbundsstyrelse (FS). Besvär ska skriftligen vara FS tillhanda senast en vecka efter det att den klagande fått del av domarens beslut.

8. Regler m.m.

Det åligger arrangören att hålla dessa regler samt övriga anvisningar för lydnadstävlingar tillgängliga på tävlingsplatsen.

9. Kontroller

Arrangör är skyldig att kontrollera

- att hund är **ID-märkt**.
- att hunden är **vaccinerad** enligt gällande bestämmelser
- att föraren har giltigt **medlemskap**

Tävlande, som ej kan styrka medlemskap inom SKK-organisationen genom att uppvisa giltigt medlemskort, ska erlägga en extra avgift om 10 kronor, vilken tillfaller

arrangören.

Det åligger sådan tävlande att inom tre dagar efter tävlingstillfället hos arrangören styrka sitt medlemskap. Sker inte detta, ska resultatet strykas.

10. Betygsskala

Bedömningen sker med betygsättning enligt skalan:

0 (inte godkänd) -5-5½-6-6½-7-7½-8-8½-9-9½-10

Betyget multipliceras med för varje moment angiven koefficient. Domaren ska i bedömningsprotokollet anteckna anledningen till betyg som understiger 10. Öppen synlig bedömning är obligatorisk i samtliga klasser.

11. Användandet av gula och röda kort

Gula och röda kort används endast i klass 3. Det gula kortet innebär en varning. Domaren kan ge en varning baserat på förarens eller hundens agerande. Om domaren visar gult kort så medför det att 10 poäng dras av från ekipagets slutpoäng. Om domaren visar gult kort två gånger medför det diskvalificering av ekipaget. Rött kort innebär diskvalificering.

Användandet av gult/rött kort på tävlingar med flera domare

1) Två eller flera domare i separata ringar

- När två domare dömer i separata ringar (olika moment) så medför ett rött kort (det första som visas) att ekipaget diskvalificeras.
- Om en domare har visat gult kort, t.ex. i den första ringen, så ska de andra domarna (andra eller tredje domaren) inte informeras om detta. Alla domare dömer oberoende. Det gula kortet noteras och om ett gult kort visas av ytterligare en domare (andra eller tredje domaren) så noteras även detta. Domaren informeras om att ekipaget redan har fått ett gult kort och att ekipaget därmed diskvalificeras. Två gula kort som utdelats av samma domare leder naturligtvis också till diskvalificering.

2) Två eller flera domare i samma ringar

Om en domare vill varna (gult kort) eller diskvalificera (rött kort) en tävlande så ska han/hon informera övriga domare och frågan ska avgöras av samtliga domare tillsammans. Det är företrädesvis huvuddomaren (ordförande i domarteamet) som visar kortet, om han/hon befinner sig i ringen.

12. Lydnadsdomare

Lydnadsdomare auktoriseras av SBK. Lydnadsdomare av andra klass äger rätt att döma startklass, klass 1 och 2. Lydnadsdomare av första klass äger rätt att döma samtliga lydnadsklasser.

Lydnadsdomare auktoriserad i Sverige ska vara medlem i klubb inom SKK-organisationen.

Anlitas en utländsk domare (som är auktoriserad i ett annat land än Sverige) krävs tillstånd från domarens hemland via SKK.

Domare som inte dömt lydnadstävling under föregående kalenderår äger inte rätt att döma lydnadstävling förrän förnyad prövning av kompetens skett enligt SBK:s bestämmelser.

Domare som inte deltagit vid regional/central domarkonferens under de senaste två föregående kalenderåren äger inte rätt att döma lydnadstävling förrän förnyad prövning av kompetens har skett enligt SBK:s bestämmelser. Domare får inte tävla i någon klass på tävlingen där domaren själv dömer. Domare till officiella lydnadstävlingar inom SBK kallas till tjänstgöring genom distriktets försorg.

13. Huvudtävlingsledare och auktoriserad tävlingsledare

En huvudtävlingsledare ska utses för tävlingen. Huvudtävlingsledaren är ansvarig för det praktiska upplägget av tävlingen och måste ha lämpliga kvalifikationer.

Tävlingsledare för lydnadstävling auktoriseras av SBK. En auktoriserad tävlingsledare ska kommendera momenten i klass 2 och 3. Tävlingsledare för lydnadstävling auktoriserad i Sverige ska vara medlem i klubb inom SKK-organisationen. Detta rekommenderas även för startklass och klass 1.

Om utländska tävlande deltar i tävlingen så rekommenderas att man kommer överens om ett gemensamt språk för kommenderingen innan tävlingen börjar. I internationell klass 3 måste tävlingsledaren kunna kommendera på engelska eller annat språk som man kommer överens om.

Auktoriserade tävlingsledare som inte tjänstgjort under lydnadstävling eller deltagit vid regionala/centrala tävlingsledarkonferenser under de senaste två föregående kalenderåren äger inte rätt att tjänstgöra på lydnadstävling förrän förnyad prövning av kompetensen har skett enligt SBK:s bestämmelser.

Om momenten delas upp och döms av två eller fler domare så ska det finnas motsvarande antal tävlingsledare. Det ska finnas minst en tävlingsledare per ring.

14. Tävlingssekreterare och övriga funktionärer

Tävlingssekreterare auktoriseras av SBK. Tävlingssekreterare auktoriserad i Sverige ska vara medlem i klubb inom SKK-organisationen.

Tävlingssekreterare får ej delta i den klass där han/hon själv tjänstgör.

Övriga funktionärer som tjänstgör på tävling behöver ej vara auktoriserade, de ska dock vara medlemmar i klubb inom SKK-organisationen samt förtrodda med relevanta bestämmelser och regler. För samtliga kategorier av funktionärer gäller att de ska efterleva de etiska regler och riktlinjer som formulerats i dokumentet Etisk policy för prov och tävling inom Svenska Brukshundklubben.

Funktionär får ej delta i den klass där han/hon själv tjänstgör.

15. Tävlingsledningens ansvar för tävlingen

Lydnadstävling leds av den för dagen utsedda domaren respektive tävlingsledaren. Om det är fler än en domare på tävlingen utses en av dem till huvuddomare och ordförande för domargruppen.

Om det uppstår incidenter under tävlingen som inte täcks av dessa regler och riktlinjer, är det domaren (eller domargruppen ledd av huvuddomaren) som avgör hur incidenten ska hanteras eller utvärderas.

16. Förarens skyldigheter och hundens utrustning

Förarens skyldigheter som tävlande börjar när han/hon kommer till tävlingsområdet och slutar efter den slutliga prisutdelningen. Förare ska följa dessa regler och riktlinjer samt regler utgivna av SKK och SBK. Föraren förväntas uppträda väl mot tävlingsledning, funktionärer och övriga tävlande.

Domaren kan diskvalificera en förare från tävlingen om han/hon inte följer reglerna eller uppträder på ett opassande sätt. Förarna ska anmäla sig i sekretariatet senast 30 minuter före tävlingen börjar.

Det är förbjudet att bestraffa hunden.

Stackel, elhalsband eller annan tvingande utrustning som till exempel munkorg, är förbjudna. Dessa restriktioner gäller under hela tävlingen. Täcken, skynken, selar, regntäcken, skor, strumpor, bandage eller lindor, på hunden är förbjudna under programmet.

Föraren ska ha hunden på sin vänstra sida under och mellan momenten. Om föraren har ett fysiskt hinder eller handikapp så kan han/hon tillåtas ha hunden på sin högra sida under och mellan momenten. Den tävlande måste få detta godkänt av aktuell domare/överdomare innan tävlingen börjar. Alla inblandade domare måste informeras om detta och komma överens om vilken inverkan det har på bedömningen av momenten. Ett särskilt anpassat upplägg måste motiveras och det får inte orsaka störningar för andra hundar eller tävlande. Om till exempel en förare sitter i rullstol ska han/hon placeras längst ut vid gruppmomenten så att andra hundar inte passeras.

17. Hundens beteende/diskvalificering

En hund som vid något tillfälle under tävlingen (före, under, eller efter sitt eget framförande) biter, försöker bita, attackerar eller försöker attackera människor eller andra hundar, diskvalificeras från tävlingen. Resultatet stryks även om hunden redan har genomfört alla moment. Om det händer under en tvådagarsstävling gäller diskvalificeringen även den andra dagen och hunden får alltså inte tävla.

Incidenten ska rapporteras för oacceptabelt beteende enligt punkt 5 i SKK:s ”Allmänna regler för utställningar, prov, tävlingar och beskrivningar” samt antecknas i hundens tävlingsbok (gäller internationell klass 3).

18. Övriga regler

Förare får inte, utan tillstånd från tävlingsledaren eller domaren, beträda tävlingsringen med sin hund när tävlingsringen ställs i ordning inför tävling och när den är färdigställd.

I klass 3 är minsta antalet hundar i gruppmomenten (mom. 3.1 och 3.2) 3 och max 4, undantaget om det bara är 5 hundar totalt i klass 3.

Stand-in hundar

Om arrangören har tillgång till säkra hundar ska dessa användas i gruppmomentet för att det ska bli minst tre hundar. Förare och hundar ska vara väl förberedda för uppgiften.

Information

Arrangören ska i form av ansvarig tävlingsledare informera tjänstgörande lydnadsdomare om ovanstående undantag kommer att tillämpas.

19. Störande hund vid gruppoment

Hund som vid gruppoment, utan att själv vara provocerad, lämnar sin plats och utan aggression närmar sig en annan hund ska rapporteras (undantaget om hunden direkt går till sin förare). Domaren är skyldig att rapportera och rapporten insänds via arrangören till SBK på fastställt formulär tillsammans med redovisningen av tävlingen. SBK kan, grundat på en eller flera insända rapporter, besluta om förbud för hund att delta i tävling där gruppoment förekommer.

20. Lydnadsdiplom/championat

	Beteckning	Kriterier
Klass 3	LD 3	Tre 1:a pris i klass 3

Lydnadsdiplom kan även tilldelas oregistrerad eller kryptorchid hund.

LD 3 kan endast tilldelas hund som inte är berättigad att erhålla SE LCh.

Regler för erhållande av nationellt lydnadschampionat återfinns i SKK:s Utställnings- och championatregler.

Praktiskt arrangemang samt utrustning

Upplägg, antal deltagare, storlek på ringen samt nödvändig utrustning.

1. Tävlingsens uppläggning

Domaren (huvuddomare, överdomare, ordförande i domargruppen) har rätt att, efter att ha konsulterat tävlingsledningen, bestämma i vilken ordning momenten ska utföras och hur de ska grupperas. Ordningen ska vara densamma för samtliga deltagare.

2. Tid avsatt för domare och antal deltagare

Tävlingen ska planeras så att domaruppdraget inte tar mer än ca 8 timmar per dag.

Arrangören ska vid planering av tävlingen planera för pauser för domare och funktionärer.

Det bör noteras att den tid som krävs för att döma ett visst antal hundar beror på uppläggnings av momenten, tävlingsledaren, domaren och de ekipage som deltar i tävlingen.

Ungefärliga tider för bedömning:

- Klass 2 och 3
 - Det rekommenderas att en domare inte dömer fler än ca 25 hundar per dag i klass 3.

Om fler än en domare är utsedda till tävlingen ska varje domare döma de moment han/hon tilldelats för samtliga tävlande. I detta fall kan antalet startande vara fler.

3. Storlek på lydnadsringen

Storleken på lydnadsringen vid en inomhustävling bör vara minst 20 x 30 m i klass 2 och 3. Vid utomhustävling är det önskvärt att ringen är åtminstone 25 x 40 m. Ringen kan vara mindre om momenten är uppdelade på två eller flera ringar och de moment som kräver mindre yta grupperas tillsammans. Lydnadsringen ska vara tydligt markerad. Det är upp till domaren att avgöra om ringen är tillräckligt stor eller inte.

4. Utrustning

Det är tävlingsledningens ansvar att på tävlingsplatsen tillhandahålla nedan beskrivna utrustning, regler och riktlinjer, samt andra nödvändiga instruktioner.

Hinder:

Ett hinder med brädor, ca 1m brett och justerbart i höjd från ca 10 till 70 cm i 10 cm- intervaller ska finnas. Hinderstolparna ska vara ca 1 m höga. I motsats till agilityhinder så ska inte detta hinder ha infångare/täckta hinderstolpar. Ett sådant hinder behövs i alla klasser.

Ett öppet hinder, ca 1 m brett, och justerbart i höjd från ca 10 till 70 cm. Hinderstolparna ska vara ca 1 m höga. Hindret ska vara konstruerat så att det bara är en bom, ca 3-5 cm i diameter, på den angivna höjden och så att hindret är öppet

under bommen, förutom den sammanbindande stödjande stången längst ned. Det ska finnas hållare enbart för själva bommen och de ska vara konstuerade så att hunden kan riva bommen oavsett vilket håll den hoppar ifrån. Hållarna ska vara lätt konkavt formade så att bommen inte kan blåsa ner av vinden. Täckta hinderstolpar får inte användas. Detta hinder behövs i klass 3 som tillägg till det ovan angivna hindret.

Se figurer som beskriver hindren i bilaga 1.

Lämpliga apportföremål:

- Tre uppsättningar av träapporter. Varje uppsättning ska innehålla 3 st apport bockar av samma storlek för klass 3. Varje uppsättning ska variera i storlek och vikt så att de passar raser av olika storlekar, d.v.s. små, mellanstora och stora raser.

Den största apportbocken bör inte väga mer än ca 450 g. Föraren har dock rätt att välja vilken storlek han/hon vill använda.

- Metallapporter i tre olika storlekar där den största inte bör väga mer än ca 200 g. Storleken på de tillgängliga metallapporterna ska motsvara storleken på raser (små/mellanstora/stora). Föraren har dock rätt att välja vilken storlek han/hon vill använda.
- Träföremål av storleken ca 2 cm x 2 cm x 10 cm krävs för klass 2 och 3.
- I klass 3 är antalet föremål 8 x antalet startande hundar

Övrig utrustning:

- Domarblock för att visa upp vilka betyg som ges.
- Skyltar som visar positionerna i fjärrdirigering (text eller figur), alternativt en elektrisk skylt.
- Tejp, sprayfärg, krita eller liknande märkningsmaterial för att märka ut rutor, cirklar samt start- och slutpunkter.
- Tillräckligt antal koner eller annan typ av markörer för att markera till exempel start- och slutpunkt för moment (vid behov) och punkter för vissa utföranden t.ex. vändningspunkter. Koner/markörer ska vara ändamålsenliga. I val av storlek, synlighet och färg bör beaktas deras funktion, det vill säga om de är menade för hunden, föraren, domaren eller tävlingsledaren. Till exempel ska konerna som markerar rutan vara cirka 15 cm höga och synliga. Punkten där hunden ska stanna i moment 7, klass 3, ska markeras med en kon som är cirka 10-15 cm hög.

Det ska finnas en kon som är ca 40 cm hög för klass 3 (moment 8).

I. Priser och uppflyttningar

Klass 3

1:a pris	256 – 320 poäng
2:a pris	224 – under 256 poäng
3:e pris	192 – under 224 poäng

En hund som har erövat uppflyttningsresultat respektive 1:a pris i en klass har rätt att tävla i nästa klass.

Det är tillåtet att starta i en klass så många gånger man önskar även om hunden har erövat uppflyttningsresultat respektive 1:a pris.

Om en hund har startat i en viss klass en gång, får den inte längre starta i en lägre klass.

Färgerna för lydnadsrosetter är traditionellt svart – röd – gul.

Om två eller flera hundar får samma slutresultat och om det är önskvärt att ha en slutlig segrare, t.ex. vid SM, ska poängen för moment 3, 5 och 6 läggas ihop. Om resultatet fortfarande blir detsamma ska dessa tre moment göras om.

II. Moment och koefficienter

Klass 3

	Moment	Koeff.
1	Sittande i grupp i 2 minuter, förare utom synhåll	2
2	Platsliggning i 1 minut och inkallande	2
3	Fritt följ	3
4	Stå, sitt och ligg under marsch	3
5	Inkallande med ställande och läggande	4
6	Sändande med dirigering, läggande och inkallande	4
7	Apportering med dirigering	3
8	Sändande runt en kon, positioner, apportering och hopp över hinder	4
9	Vitringsprov och apportering	3
10	Fjärrdirigering	4
	Totalt	32

III. Generella anvisningar för utförande och bedömning av moment

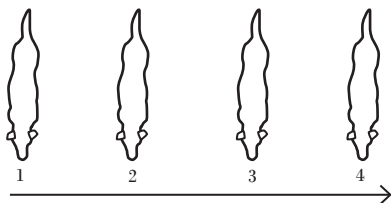
Dessa anvisningar ska följas i alla moment såvida inte annat anges i beskrivningen av momenten.

Utförande av momenten

1. Domaren har rätt att välja i vilken ordning momenten utförs. Ordningsföljden ska dock vara densamma för alla tävlande.
2. Momenten börjar och slutar med hunden i utgångsposition. Utgångsposition definieras som att hunden sitter vid förarens vänstra sida.
3. Föraren går i vanlig marsch i alla moment utom fritt följ. Fritt följ kan även inkludera långsam marsch och språngmarsch beroende på klass.
4. Alla momentet börjar när tävlingsledaren har visat föraren och hunden till startpunkten och hunden sitter i utgångsposition och tävlingsledaren har meddelat ”momentet börjar”.
5. Föraren ska kommendera sin hund till utgångsposition vid startpunkten och ska vara redo att starta momentet utan dröjsmål. Toleransen kan vara något högre i startklass och klass 1 än i klass 2 och 3, där föraren ska ha sin hund i utgångsposition och påbörja momentet kort efter att man har kommit till startpunkten.
6. Alla momentet slutar när tävlingsledaren meddelar ”momentet slut”.
7. I alla moment, såvida inte annat anges i beskrivningen av momenten, ska föraren följa tävlingsledarens instruktioner om när han/hon får kommendera hunden i alla delar av momentet, även om det inte har systematiskt beskrivits för alla moment.
8. Det är upp till föraren att avgöra om han/hon vill ge ett andra kommando och när han/hon vill ge det.
9. De kommenderingar som är angivna för tävlingsledaren i dessa regler är bara exempel. Det är viktigt att kommenderingen är tydlig för förarna.
10. Det är inte tillåtet att peka ut eller visa platser eller riktningar för hunden före moment, vid startpunkten, eller under moment (annat än de som är relaterade till det pågående momentet, om sådana är tillåtna). Detta leder till att momentet underkänns.
11. I klass 2 & 3 måste föraren lämna kopplet till tävlingsledaren eller utanför lydnadsringen. Detta gäller för samtliga moment.
12. Hunden ska befinna sig vid förarens vänstra sida mellan momenten. Den behöver inte gå i fotposition och vara under kommando men den ska vara bred vid föraren och under kontroll. Om det av någon anledning blir en fördröj-

ning mellan momenten så är det tillåtet att lägga ner hunden, men den får inte kallas in från den positionen för att fortsätta med momenten.

13. Föraren ska röra sig normalt längs raka linjer. Obestämda eller tveksamma rörelser, överdrivna gester, signaler eller kroppsspråk och onaturliga rörelser med armar och ben ger betygsavdrag. Vändningar och helomvändningar ska vara 90 grader respektive 180 grader och efter helomvändningar ska föraren återvända till sin ursprungliga linje.
14. I moment där hunden ska passeras så ska avståndet mellan hund och förare vara ca 0,5 m. Föraren får passera hunden på valfri sida, såvida det inte har specificerats i momentet.
15. Riktningarna höger och vänster (t.ex. i apportering med dirigering) definieras från förarens utgångspunkt, d.v.s. föraren riktar åt sin höger- eller vänstersida när han/hon dirigerar hunden vid startpunkten.
I gruppmomenten är riktningen dock från vänster till höger när man står framför de uppräddade hundarna, riktad mot hundarna. 1= vänster.....4=höger (se skiss).

16. Föraren får inte vidröra, smeka/klappa eller på annat sätt uppmuntra hunden under momenten. Detta leder till att momentet underkänns. Detta är däremot tillåtet efter varje avslutat moment.
17. Godisbitar eller leksaker som till exempel bollar är inte tillåtna i ringen, varken under eller mellan momenten. Om domaren upptäcker att en tävlande har eller använder godisbitar eller leksaker i ringen diskvalificeras den tävlande.
18. I dirigeringsmoment får föraren inte visa riktningar eller vidröra hunden vid startpunkten. Detta leder till att momentet underkänns.
19. Föraren får med stor glädje, beröm och klappar uppmuntra sin hund efter avslutat moment.
20. I fall av överdriven uppmuntrande exempelvis lek eller bus, hopp i famn, slalom mellan förarens ben etc. kan domaren ge en första varning:
 - a. I klass 3 visas gult kort.
 - b. Om beteendet fortsätter diskvalificeras hunden.
21. Domaren har rätt att avbryta ett moment om föraren inte har kontroll på hunden, hunden visar oförmåga eller ovilja att genomföra det. Momentet underkänns därmed.
22. Domaren har rätt att avstänga en hund från fortsatt deltagande om den ver-

kar vara ur form eller om den uppträder störande med ihållande skällande eller gnällande.

23. Om hunden skäller eller gnäller under ett moment påverkar det betyget.
24. Om hunden skäller eller gnäller både under och mellan moment, kan domaren ge en första varning och:
 - a. I klass 3 visas gult kort.
 - b. Om beteendet fortsätter diskvalificeras hunden.
25. Höjden på hinder ska inte vara högre än hundens mankhöjd och hinderhöjden anpassas följaktligen därefter.

Fritt följ

26. I samtliga klasser utförs fritt följ utan koppel.
27. Den okopplade hunden ska villigt följa föraren, gåendes vid förarens vänstra sida, med bogen i höjd med förarens vänstra knä och följa föraren i en parallell linje. Föraren ska röra armar och ben/fötter på ett naturligt sätt under momenten.
28. Om hunden följer sin förare i en onaturlig position d v s tittar upp på föraren så att vinkeln mellan nacke och ryggrad är 90 grader eller ännu mindre (tittar rakt upp på ett överdrivet sätt) ska detta medföra betydande betygsavdrag beroende på grad. Detta kan även leda till underkänt, om det finns andra fel.

Om hunden tittar åt sidan (på ett onaturligt, överdrivet sätt) är det ett lika allvarligt fel. Fritt följ måste således utföras naturligt. Det menas inte att det är fel att hunden tittar på sin förare och håller ögonkontakt. Det är överdrivenhet och att hunden går i en onaturlig position som är fel.

29. I fritt följ kan föraren välja att göra helomvändningar (180 graders vändning) antingen till höger eller till vänster. "Tyska vändningen" är lika acceptabel (hunden gör en snäv cirkel runt föraren på höger sida). Vid helomvändning ska föraren återvända till ungefär samma linje som han/hon kom ifrån.
30. Vändningar åt höger och vänster under fritt följ ska vara räta vinklar (90 grader). Före sväng bör föraren inte vrida på huvudet och/eller axlarna. Andra kroppssignaler eller signaler med ben/fötter är inte heller tillåtet.
31. Kommandot "fot" får användas vid varje start, vid tempoväxlingar och vid stegförflyttningar i olika riktningar samt vid vändningar och helomvändningar från halt.
32. När föraren stannar ska hunden omedelbart och utan kommando inta utgångsposition.
33. Fritt följ baklänges ska starta från utgångsposition (en halt) och sluta i utgångsposition. Detta gäller för de längre sträckorna i klass 2 och 3.

Kommandon och handtecken

34. Kommandoorden som anges här är rekommendationer. Andra tillräckligt korta ord är också accepterade kommandon.

35. Kommandot ”fot” får användas vid varje start och kommandot ”stanna kvar” får användas i moment där föraren lämnar hunden eller vänder sig ifrån hunden.
36. Kommandon innebär muntliga kommandon. Vid vissa tillfällen kan handtecken ersätta ett muntligt kommando eller ges samtidigt som ett muntligt kommando. Om så är fallet anges det i beskrivningen av momentet. När handtecken används ska de vara korta och inte pågå längre än ett muntligt kommando och de får inte innehålla några andra kroppssignaler. En eller två händer får användas. I moment där muntliga kommandon eller handtecken får användas, måste föraren informera domaren innan momentet börjar och handtecken kommer att användas. Detta är dock inte nödvändigt om både muntliga kommandon och handtecken är tillåtna.
37. Begreppet kroppsspråk innebär att röra sin kropp (inte nödvändigtvis ta steg), vrida eller vända på kroppen, huvudet eller axlarna såväl som att ge signaler med benen/fötterna. Detta leder till betygsneddrag beroende på situationen och hur överdrivet kroppsspråket är.
38. Handtecken är aldrig tillåtna när hunden är vid sidan av föraren i fotposition. Detta leder till kraftigt neddrag, 2–4 betygsenheter beroende på styrka, situation och varaktighet. Om handtecknet kombineras med kroppssignaler blir betygsneddraget ännu kraftigare.
39. I moment där hunden dirigeras, eller behöver omdirigeras, är det tillåtet att använda handtecken samtidigt som ett muntligt kommando när hunden befinner sig på avstånd. Detta indikeras i respektive moment av hakparanteser []. Sådana moment eller delar av moment är: springa runt en kon, sändande till en cirkel eller ruta och dirigering/sändande för att apportera korrekt föremål. Ett kompletterande handtecken ska inte innebära betygsneddrag, det sker endast för extra kommandon eller omdirigeringskommandon.

Inkallnings- och apporteringsmoment

40. Hundens namn får användas tillsammans med kommando vid inkallningsmoment/inkallningssituationer. Namnet och kommandot måste ges tätt till sammans så att de inte ger intryck av att vara två separata kommandon. Det är också tillåtet att använda enbart hundens namn.
41. I inkallnings- och apporteringsmoment kan hunden antingen komma direkt in till utgångsposition eller så kan den sätta sig framför föraren först. Om hunden sätter sig framför föraren måste den, på kommando (efter instruktion från tävlingsledaren) snabbt inta utgångsposition och röra sig tätt in på föraren. Detta gäller även vid hopp över hinder.
42. I inkallnings- och apporteringsmoment behöver domaren inte veta om det var meningen att hunden skulle inta utgångsposition direkt eller först *stanna* sitta framför föraren. Maxbetyg kan ges om momentet utförs korrekt, oavsett vilken typ av ingång som var avsedd.

43. Om en apportbock oavsiktligt kastas så att den hamnar på en otillfredsställande plats (studsar utanför ringen, till en plats där den inte kan nås eller hamnar på för kort sträcka), måste den kastas om. I klass 3 leder detta till 2 betygsenheters neddrag. Om det andra kastet är otillfredsställande underkänns momentet.
44. Det är inte tillåtet att låta hunden hålla i föremålet/apportbocken innan momentet. Om detta händer underkänns momentet.
45. Föraren har rätt att välja storlek på apportbock.

Bedömning av momenten

46. Bedömningen av ett moment börjar när föraren har intagit sin plats vid startpunkten med hunden i utgångsposition och tävlingsledaren meddelar ”momentet börjar”. Bedömningen slutar när tävlingsledaren meddelar ”momentet slut”.
47. Alla avvikelser från idealutförandet ska leda till betygsneddrag: alla extra kommandon, dubbelkommandon, kroppssignaler, avvikelser från utgångsposition och avvikelser från parallella linjer osv.
48. Det är viktigt att hunden är glad och villigt lyder kommandona.
49. Hänsyn ska tas till rasen/individens vid bedömning av hastighet. Idealhastigheten är inte densamma för alla raser. När en hund reagerar på kommandona omedelbart och villigt, rör sig rastypiskt, håller sitt tempo och visar intresse i det den gör ska hunden tilldelas högsta betyg om den inte gör några misstag som leder till betygsneddrag.
50. Generellt bör ett extra kommando ge 2 betygsenheters neddrag och ett tredje kommando leder till att momentet underkänns, eller i vissa fall en del av momentet, t.ex. sättande i slutet av ett moment, en position i apportering med dirigering eller en position i moment 3.4. I moment som innehåller dirigeringskommandon och fjärrdirigeringskommandon ger ett extra kommando 1–2 betygsenheters neddrag. Se anvisningarna för dessa moment.
51. All bestraffning av hunden leder till diskvalificering.
52. Om föraren vidrör hunden under ett moment, underkänns momentet. Detta kan leda till en varning.
53. Om vidrörande av hunden under eller mellan moment kan tolkas som bestraffning, diskvalificeras ekipaget.
54. Om hunden inte intar utgångsposition eller startposition i ett moment (det vill säga står eller ligger) underkänns momentet.
55. Om hunden inte intar utgångsposition (sitt) i slutet av ett moment är maxbetyget 7.
56. Om hunden inte sitter lugnt vid förarens sida när ett moment börjar, är maxbetyget 8.
57. Om föraren tar steg samtidigt som han/hon ger kommandon, underkänns momentet.
58. Om hunden vidrör föraren (lätt) när den sitter framför föraren eller kommer in till utgångsposition i inkallnings- eller apporteringsmoment, ger det 1–2 betygsenheters neddrag. Om hunden stöter in i/kolliderar med föraren, är maxbetyget 7.

59. Skällande och gnällande under ett moment ska ge betygsneddrag. Vid några enstaka skall är maxbetyget 7 om skällandet är ihållande underkänns momentet. Även om det bara är ett kort skall i början eller slutet av momentet (kanske ett uttryck för entusiasim) bör det leda till 1 betygsenhets neddrag.
60. Om skällandet/gnällandet fortgår och upprepas i flera moment diskvalificeras ekipaget.
61. Att kontrollera hunden genom att hålla i halsbandet mellan momenten leder till gult kort i klass 3.
62. Om hunden utträttar naturbehov i ringen leder det till att hunden diskvalificeras oavsett om det händer under eller mellan momenten.

Tjuvstarter

63. Om hunden förturser kommandot (det vill säga den håller sig inte ordentligt i utgångsposition: ställer sig upp men rör sig inte framåt) när momentet börjar, är maxbetyget 8.
64. Om hunden tjuvstartar (det vill säga lämnar föraren efter att momentet har startat men innan föraren givit kommando) i klass 3 får föraren inte kalla tillbaka hunden och momentet underkänns därmed.

Hund som lämnar lydnadsringen eller föraren

Hund som lämnar lydnadsringen

65. Om hunden lämnar ringen under eller mellan moment i klass 3, och är utom kontroll, diskvalificeras den.

Hund som lämnar föraren utan att lämna ringen

66. Om hunden i klass 3 lämnar föraren under ett moment (avbryter momentet) eller mellan moment och är utom kontroll, men inte lämnar ringen, får föraren kalla på den en gång utan att lämna sin position. Om hunden återvänder till föraren underkänns momentet ifråga men de får fortsätta med nästa moment.

I klass 3 leder det till en varning. Domaren visar gult kort.

I klass 3 diskvalificeras ekipaget om hunden inte återvänder eller om den lämnar föraren en andra gång.

Apporteringsmoment

Tappa apportbocken/föremålet

67. Om hunden tappar apportbocken/föremålet men plockar upp det på eget initiativ, är maxbetyget 7. Om ett extra apportkommando krävs för att hunden ska plocka upp föremålet igen är maxbetyget 5. Om hunden tappar föremålet bredvid föraren och föraren tar upp det utan att flytta på sig, kan

betyg 5 ges förutsatt att hunden intar utgångsposition korrekt. Om föremålet tappas på grund av förarens slarv efter losskommandot, är maxbetyget 7.

Tugga på apportbocken/föremålet

- 68.** Tuggande på apportbock/föremål leder till 2–3 betygsheters neddrag. Om tuggandet är kraftigt är maxbetyget 5. Mycket kraftigt tuggande, eller om föremålet går sönder, leder till att momentet underkänns. Om hunden gör ett omtag för att få bättre grepp ska det dock inte leda till betygsneddrag.

Klass 3

Moment 3.1

Sittande i grupp i 2 minuter, förare utom synhåll (Koeff 2)

Moment 3.2 Platsliggning i 1 minut och inkallande (Koeff 2)

Kommandon: "Sitt", "stanna kvar", "ligg", och/eller handtecken, "hit".

Utförande: Moment 1 och 2 kombineras.

Moment 3.1/del 1: sittande i grupp i 2 minuter.

Moment 3.2/del 2: platsliggning i grupp i 1 minut och inkallande.

Betyg ges separat för varje del efter att andra delen av momentet avslutats.

Momentet börjar när alla förare i gruppen står på rad med ca 4-5 meters mellanrum med sina hundar i utgångsposition och tävlingsledaren meddelar "momentet börjar". Momentet slutar (del 1) när förarna har kommit tillbaka in i ringen, står vända mot sina hundar på ca 10 meters avstånd och tävlingsledaren meddelar "momentet slut". Del 2 (moment 3.2) börjar direkt efter del 1.

Hundarna sitter i utgångsposition på rad med ca 4-5 meters mellanrum. På tävlingsledarens kommando lämnar förarna hundarna och går utom synhåll för hundarna och förblir gömda i 2 minuter. Tidtagningen startar när samtliga förare är utom synhåll. När 2 minuter har passerat instrueras förarna att tillsammans komma tillbaka in i ringen och ställa sig i ringen. De kommenderas sedan att ställa upp sig på linje ca 10 meter från hundarna, vända mot hundarna.

Tävlingsledaren informerar att del 1 har slutat och del 2 börjar.

Tävlingsledaren påbörjar andra delen av momentet "del 2 börjar". Hundarna ska sitta. Förare till hundar som har intagit fel position under del 1 ska kommendera sina hundar att inta rätt position, d.v.s. sitt, efter instruktion från tävlingsledaren. Förarna instrueras att kommendera sina hundar att ligga, en i taget från vänster till höger. Hundarna ska ligga i en minut och därefter ska de kallas in en i taget, från höger till vänster. Inkallningen sker efter instruktion från tävlingsledaren och tävlingsledaren flyttar sig till nästa hund först när föregående hund befinner sig i utgångsposition bredvid sin förare.

Ett högljutt kommando kan störa övriga deltagare och leder till kraftigt betygsneddrag.

Det ska vara minst 3 hundar i gruppen men inte fler än 4.

Om det är endast fem startande i klassen kan momentet utföras med alla fem hundar samtidigt.

Domaren bestämmer hur förare med hund som är underkänd i del 2 från momentets början och förare som inte vill kalla in sina hundar ska göra.

Bedömning: En hund som står upp eller ligger ner under del 1 underkänns i del 1. En hund som lämnar sin plats (mer än 1 kroppslängd) i del 1, underkänns i både del 1 & 2. Om hunden klarat del 1 men flyttar sig mer än 1 kroppslängd i del 2, underkänns del 2. Betyget i del 1 kvarstår.

Om hunden lägger sig eller ställer sig efter att tiden gått ut och förarna är på väg tillbaka till hundarna, är maxbetyget 5. Om en hund har flyttat på sig mer än en kroppslängd, oavsett när under momentet, underkänns båda momenten (3.1 och 3.2)

Hundar som står eller ligger efter att del 1 avslutats kan kommenderas till sittande position, en i taget. Ett första sittkommando ger inget betygsneddrag men krävs det ett andra kommando leder det till 2 betygsenheters neddrag. Om hunden inte sitter efter ett andra kommando, underkänns del 2 av momentet.

Om en hund ändrar position efter att del 2 har börjat, d.v.s.från ligg till sitt eller stå får föraren inte korrigera positionen längre. En hund som redan ligger ner när den del där hundarna kommenderas till ligg en i taget börjar kan inte tilldelas högre betyg än 7. En hund som i detta skede istället står upp kan inte tilldelas högre betyg än 8.

Om hunden lägger sig före förarens kommando (till exempel när föraren bredvid ger liggkommando) är maxbetyget 8 för del 2. Del 2 underkänns om hunden inte ligger ner, om den ändrar position (till sitt eller ligg) under tidperioden (1 minut), om den förflyttar sig mer än en kroppslängd eller om den ligger på rygg. Om hunden ligger på sidan är maxbetyget 7.

Om en hund kommer till sin förare när en annan förare ger inkallningskommando är maxbetyget 5 för del 2. En hund som kommer till sin förare utan kommando underkänns i momentet. Om det krävs ett andra inkallningskommando för att hunden ska komma till föraren är maxbetyget 7. Om hunden skäller 1-2 ggr ger det 1-2 betygsenheters neddrag, om hunden skäller under större delen av momentet underkänns momentet.

Alla onödiga rörelser ger betygsneddrag. Rastlöshet, såsom att flytta vikt från en sida till den andra, ger betygsneddrag. Hunden får röra på huvudet och se sig omkring och den får visa intresse om det uppstår en störning eller ett ljud i eller utanför lydnadsringen. Detta ska dock inte ge intryck av att vara orsakat av rastlöshet eller oro. Om en hund ställer sig upp och går så nära en annan hund att det finns risk för störning eller slagsmål, ska momentet avbrytas och sedan återupptas för alla hundar utom för den som orsakade störningen.

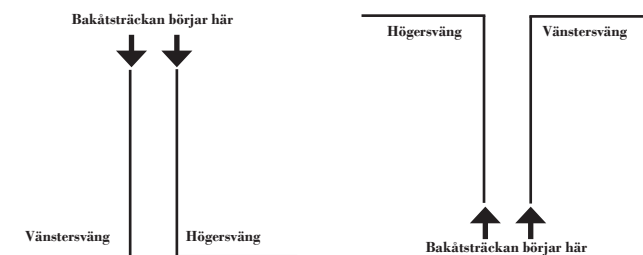
Moment 3.1 och 3.2 utförs som ett moment och därigenom finns ingen möjlighet för förarna att ingripa (belöna eller kommunicera) på något sätt mellan dessa två moment.

Det rekommenderas att området framför hundarna utanför ringen är avgränsat så att inga andra personer än förare och funktionärer kan uppehålla sig där under momentet. Under mästerskapstävlingar är det obligatoriskt med detta arrangemang.

Moment 3.3 Fritt följl (Koeff 3)

Kommandon: ”Fot”.

Utförande: Fritt följl prövas i olika tempon, vanlig marsch, långsam marsch och språngmarsch, samt i samband med vändningar, helomvändningar och halter. Hunden ska också prövas i stegförflyttningar från halt, 2–3 steg i olika riktningar, samt i vändningar på stället (höger/vänster/helt om) från halt. Hunden ska också prövas i en sträcka bakåt, 5–10 meter (15–30 steg). Bakåtsträckan kan innehålla en vinkel. Det bör säkerställas att fritt följl baklänges kan utföras på en plan och säker yta. Tävlingsledaren bör ha några riktmärken på planen så att bakåtsträckan kan uppskattas korrekt.

Alla hundar på samma tävling ska prövas i fritt följl enligt samma mönster.

Bedömning: Hund som lämnar föraren eller som under större delen av momentet följer föraren på ett större avstånd än 0,5 meter underkänns. Om hunden går långsamt bör inte högre betyg än 6-7 ges. Bristande kontakt och extra kommandon ska ge betygsneddrag. En icke korrekt fotposition (inte parallell eller rätt i höjd) bör resultera i 1–3 betygsenheters neddrag. Att sakta in och stanna före, under eller efter vändningar ger betygsneddrag. Om hunden går väldigt nära föraren så att den stör eller hindrar föraren bör detta ge betygsneddrag. Om hunden lutar sig mot och vidrör föraren bör betyget reduceras ytterligare. Det är tillåtet för föraren att gå lite försiktigt under fritt följl baklänges. Det bör inte leda till mer än 1–2 betygsenheters neddrag om fritt följl baklänges inte är helt perfekt.

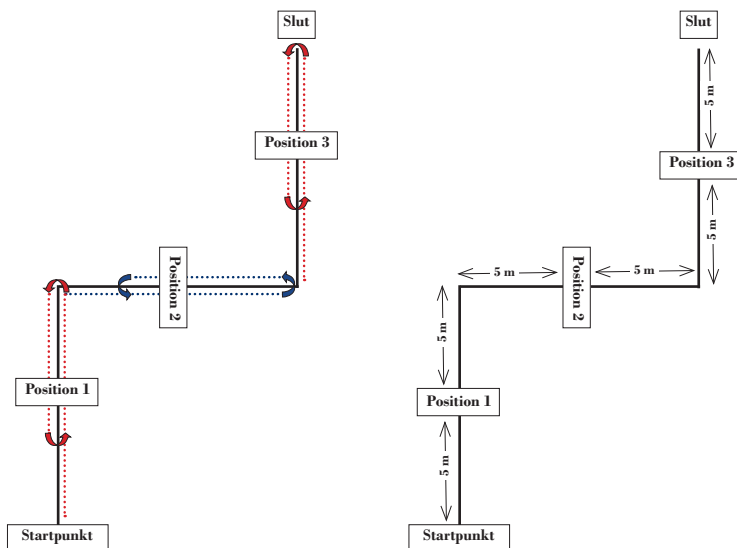
Moment 3.4 Stå, sitt och ligg under marsch (Koeff 3)

Kommandon: ”Fot”, ”stå”, ”sitt”, ”ligg”.

Utförande: Momentet utförs enligt nedanstående figur. Innan tävlingen börjar bestämmer domaren i vilken ordning positionerna ska utföras. På tävlingsledarens instruktioner kommanderar föraren hunden att inta positionerna stå, sitt och ligg. Tempot ska vara vanlig marsch. Det ska ingå en vänstersväng och en högersväng. Punkten för vändningarna (höger/vänster, 90°) ska markeras med små koner eller skyltar. Ordningen på positionerna och ordningen på vändningarna (höger eller vänster) kan variera, men ska vara desamma för alla hundar i samma tävling.

Tävlingsledaren instruerar föraren om när denne ska starta, kommandera respektive position, göra helt om och göra halt vid slutet av momentet. Vändningarna i hörnen (höger/vänster) sker självständigt. Positionerna utförs ungefär mitt på (5 meter) varje 10 meters sträcka (mellan konerna). Föraren fortsätter att gå 5 meter (ungefär till nästa vändpunkt), gör helt om på tävlingsledarens kommando, fortsätter att gå mot hunden, passerar på hundens vänstra sida på ca 0,5 meters avstånd, fortsätter att gå ca 2 meter, gör sedan helt om på tävlingsledarens kommando och går upp vid sidan av hunden. När föraren är i höjd med hunden ger han/hon fotkommando utan att stanna. Ekipaget fortsätter marschen till punkten för nästa vändning (5 meter), vänder höger/vänster och fortsätter längs nästa sträcka till mitten på sträckan. Momentet upprepas på samma sätt som i den första delen. Momentet är slut när tävlingsledaren har instruerat föraren att göra halt och sagt "momentet slut".

Stå-, sitt- och liggpositionerna ska vara parallella med de tänkta linjerna som sammanbinder startpunkt, vändningspunkter och slutpunkt. Avståndet mellan hund och hörnmarkering ska vara ca 0,5 meter med hänsyn tagen till hundens storlek. Hörnen ska vara 90 grader, inte rundas av. Förare och hund ska passera hörnkonerna på höger sida. Se figur för moment 4, klass 3, sidan 32.

Bedömning: För att bli godkänd i momentet måste minst två av positionerna utföras. Om hunden stannar i fel position en gång (till exempel sitter istället för ligger), eller om den missar en position, är maxbetyget 7. Hunden missar positionen om den intar fel position, om den rör sig mer än en kroppslängd efter kommandot givits, om föraren ger ett extra kommando eller använder en kraftig handsignal eller kroppsspråk för att få hunden att inta positionen.

Om hunden helt misslyckas med att stanna vid en position, det vill säga den har inte stannat innan föraren har gjort helt om, underkänns momentet. Ett extra kommando kan användas för att stanna hunden och om hunden stannar innan föraren har nått nästa vändningspunkt kan momentet fortsätta, men då är maxbetyget 6. Om föraren tar felaktig riktning vid kon underkänns momentet.

Vid bedömningen ska såväl fria följet som parallelliteten (i förhållande till de tänkta linjerna mellan punkterna) i positionerna (stå/sitt/ligg) vägas in. Förflyttningar, ställa/sätta/lägga sig långsamt, inte inta raka positioner, dåligt fritt följ, ändring av tempo, runda av hörnen eller att inte hålla rätt riktning (parallellt med de tänkta linjerna mellan punkterna) och att vända sig om för att titta på hunden är brister. Det bör leda till 1–4 betygsenheters neddrag.

Inga extra kommandon är tillåtna för att få hunden att inta positionerna. Sådant extra kommando underkänner positionen. Handtecken eller kroppsspråk tillsammans med stå/sitt/ligg kommandon ger kraftigt betygsneddrag. Beroende på styrkan i och tidslängden på dessa signaler ger det 3–5 betygsenheters neddrag, alternativt underkänns den positionen.

Moment 3.5 Inkallande med ställande och läggande (Koeff 4)

Kommandon: ”Ligg”, ”stanna kvar”, ”hit” (3 ggr) ”stå”, ligg” ELLER handtecken (Handtecken: en hand eller båda händerna får användas).

Föraren informerar domaren om han/hon använder handtecken eller muntligt kommando.

Utförande: Hunden kommenderas att ligga ner och föraren går 30–35 meter i angiven riktning, stannar och vänder sig om mot hunden. På tävlingsledarens tillsägelse kallar föraren in hunden. Föraren kommenderar hunden att stanna när den har sprungit ca en tredjedel av sträckan. På ny tillsägelse från tävlingsledaren kallar föraren in hunden igen. När hunden har avklarat två tredjedelar av sträckan, kommenderas den att lägga sig ner. Efter det andra stoppet och på tävlingsledarens tillsägelse kallar föraren in hunden till utgångsposition. Tävlingsledaren instruerar endast föraren när han/hon ska ge inkallningskommando. Föraren ger stå- respektive liggkommando självständigt vid markeringarna (koner/skyltar). Markeringarna ska vara utsatta vid sidan av sträckan, och vara väl synliga för föraren. Muntliga kommandon och handtecken kan blandas, det vill säga muntligt kommando kan ges för en position och handtecken för nästa, men de får inte användas samtidigt. Hundens namn får kombineras med inkallningskommando, men namnet och kommandot måste följa direkt på varandra och inte ge intrycket av att vara två skilda kommandon.

Bedömning: Det är viktigt att hunden svarar villigt på alla inkallningskommandon. Hunden ska röra sig med god fart, för godkänt åtminstone i snabb trav, och bibehålla farten. Långsamma rörelser anses vara en brist och påverkar betyget. Hänsyn bör tas till ras/individ vid bedömning av hastigheten. Hunden ska påbörja stannandet direkt efter kommandot. Hänsyn ska tas till hundens hastighet vid bedömning av stannandet. Det ska finnas viss tolerans för ett icke omedelbart stannande för snabba hundar men inte för långsamma hundar.

För högsta betyg, måste hunden stanna inom en kroppslängd från den punkt där kommandot ges. För att stannandet ska godkännas måste det ske inom tre kroppslängder från den punkt där kommandot ges. Om totalt fler än tre inkallningskommandon ges, är maxbetyget 7. Ett tredje inkallningskommando vid en position, leder till att momentet underkänns.

Om hunden missar en position (dvs stannar efter mer än tre kroppslängder), är maxbetyget 6. Om hunden inte gör något försök att stanna vid en av positionerna, är maxbetyget 5. Om hunden inte stannar vid någon av de två positionerna, eller intar positionerna i motsatt ordning, underkänns momentet. Om hunden stannar i fel position en gång, är maxbetyget 7. Om hunden ändrar position ger det 2 betygsenheters neddrag. Om hunden står eller sitter upp eller rör sig mindre än en kroppslängd innan första inkallningskommandot, är maxbetyget 8.

Om hunden rör sig mer än en kroppslängd innan första inkallningskommandot underkänns momentet.

Moment 3.6

Sändande med dirigering, platsläggande och inkallande (Koeff 4)

Kommandon: "Framåt", "stanna" ["höger/vänster" och/eller handtecken], ("stanna"), "ligg", "hit".

Utförande: Innan momentet börjar informerar föraren domaren om han/hon kommenterar hunden att först stå och sedan lägga sig i rutan eller att lägga sig direkt i rutan.

På tävlingsledarens tillsägelse, sänder föraren hunden till en cirkel och kommenterar hunden att stanna i cirkeln. Hunden ska stå så att alla fyra tassarna är innanför cirkeln. Cirkeln har en radie av 2 meter och cirkelns mittpunkt ligger ca 10 meter från startpunkten. Mittpunkten ska inte markeras på något sätt. Cirkelns omkrets ska märkas ut så att den är helt synlig för föraren, antingen vid minst åtta punkter, eller runt hela cirkeln. Syftet med märkningen är endast att hjälpa föraren och domaren att avgöra om hunden är innanför eller utanför cirkeln. Märkningen av omkretsen ska inte vara iögonfallande för hunden. Om hela omkretsen markeras, ska kontrasten mellan märkning och bakgrund vara mycket liten. Tydliga band/snören eller plastslangar är inte tillåtna.

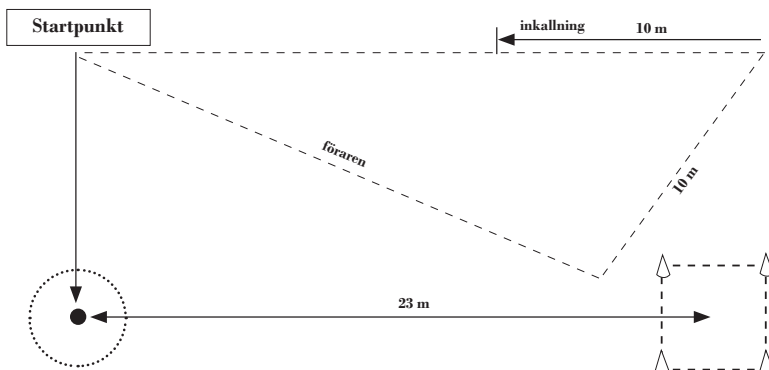
Efter att hunden har stått i cirkeln i ca 3 sekunder, instruerar tävlingsledaren föraren att sända hunden till en ruta av storleken 3 x 3 meter vilken är placerad ca 25 meter (mittpunkten på rutan) från startpunkten och ca 23 meter (mittpunkt på rutan) från mittpunkten på cirkeln. Hunden ska röra sig i en rak linje till rutan och gå in i rutan framifrån.

När hunden kommer fram till rutan kommenderar föraren hunden att antingen stå/stanna och sedan lägga sig i rutan eller att lägga sig direkt i rutan. Om hunden kommenderas att stå ska ståpositionen vara tydlig och stabil innan liggkommandot ges.

På tävlingsledarens instruktion, går föraren i riktning mot hunden. När föraren är ca 2 meter från hunden (föraren dirigeras dock inte in i rutan) instrueras han/hon att vinkla och efter ytterligare ca 10 meter instrueras föraren att vinkla igen och gå tillbaka mot startpunkten. Ca 10 meter efter den andra vinkeln instrueras föraren att kalla in hunden medan han/hon fortsätter marschen mot startpunkten. Framme vid startpunkten gör föraren halt på tävlingsledarens tillsägelse.

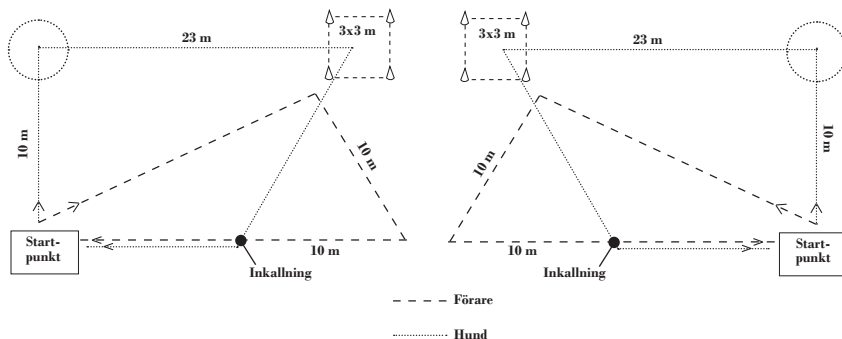
Hunden ska röra sig i en rak linje till cirkeln och till rutan och ska gå in i rutan framifrån. Vinkeln mellan den tänkta linjen från startpunkten till cirkelns mitt, och cirkelns mitt och rutans mitt, ska vara 90 grader. Se figur för moment 6 i klass 3.

Det ska vara minst ca 3–5 meters avstånd mellan rutans kanter såväl som cirkelns omkrets och lydnadsringens kant. Koner (cirka 15 cm höga) markerar rutans hörn. Synliga linjer (t.ex. tejp, krita, band) sammanbinder konernas ytterkanter.

Bedömning: Hundens villighet att följa kommandon, hundens tempo och direkta riktningar ska påverka betyget. Om hunden går in i rutan från sidan eller bakifrån ger det 0,5-1 betygsenheters neddrag. För högsta betyg ska föraren inte använda fler än sex kommandon i momentet om ståkommando används i rutan. Alternativt kan föraren kommendera hunden att lägga sig direkt i rutan och därmed använda endast fem kommandon. Hunden måste åtlyda kommandona, till exempel om ett stå-kommando givits i rutan måste den stå och om den kommenderas att lägga sig direkt måste den göra det.

Om hunden stannar på linjen till rutan och föraren ger ytterligare dirigeringskommando, måste ett nytt ”stå”-kommando ges om föraren informerat domaren att hunden ska ”stå” innan ”ligg”-kommando i rutan. Detta medför max 1 betygsenhets neddrag per kommando om hunden utför dirigeringen snabbt och rätt.

Om hunden agerar självständigt ska betygneddrag ges. Detta betyder till exempel att kommandona "stanna" i cirkeln och "stanna" och "ligg" i rutan måste ges. Om föraren rör på sig (tar steg i någon riktning) samtidigt som han/hon ger kommandon, underkänns momentet. Om föraren har överdrivet kroppsspråk är maxbetyget 8. Hunden ska ha alla fyra tassarna innanför cirkeln innan föraren får dirigera den vidare till rutan.

Om hunden står utanför cirkeln ska den dirigeras in i cirkeln innan tävlingsledaren instruerar föraren att fortsätta (att sända hunden till rutan). För en hund som sätter sig eller lägger sig i cirkeln är maxbetyget 8. Om hunden sätter sig eller lägger sig utanför cirkeln eller rutan underkänns momentet. Om hunden redan ligger får den inte dirigeras om. För att momentet ska godkännas måste hundens hela kropp, förutom svansen, befinna sig i rutan.

Momentet underkänns om hunden sätter eller ställer sig upp före förarens andra vinkel. Om hunden sätter eller ställer sig upp efter förarens andra vinkel men innan inkallningen är maxbetyget 5. Om hunden rör sig i rutan utan att resa sig är maxbetyget 7. Om hunden förflyttar sig och korsar rutans linje innan inkallning underkänns momentet. Om hunden rör sig väldigt långsamt, är maxbetyget 6.

Ett extra kommando för inkallning, stannande (både i cirkeln och i rutan) eller läggande ger 2 betygsenheters neddrag/kommando. Om något av dessa kommandon behöver ges en tredje gång underkänns momentet. Om handtecken används när hunden är vid förarens sida ger det 2 betygsenheters neddrag.

Om hunden intar fel position i rutan ger det 3 betygsenheters neddrag och om ståpositionen inte är tydlig och stabil ger det 2 betygsenheters neddrag. Betygsneddrag på grund av extra dirigeringskommandon beror på hur kraftiga kommandona är och hur villigt hunden följer dem, och därmed kan betygsneddraget bli 1–2 enheter. Det är inte tillåtet att rikta in hunden (till exempel mot cirkeln eller rutan) från startpunkten eller att vid startpunkten vidröra hunden. Detta leder till att momentet underkänns.

Moment 3.7 Apportering med dirigering (Koeff 3)

Kommandon: "Framåt", "stanna", ["höger/vänster" och/eller handtecken], "loss", ("fot").

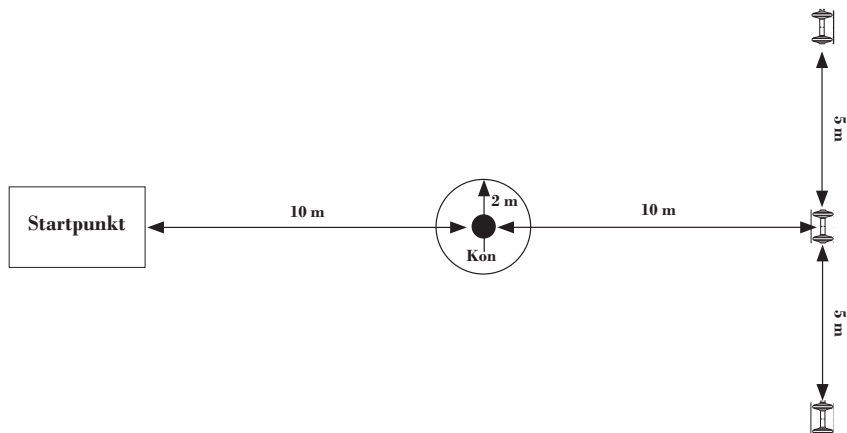
Utförande: Tävlingsledaren placerar ut de tre apportbockarna efter att det bestämts genom lottning vilken av dem som ska apporteras. Den mittersta apportbocken kan aldrig lottas. Den apportbock som blivit lottad (höger eller vänster) läggs alltid ned först. Apportbockarna bör placeras minst 5 meter från lydnadsringens kant.

Under denna procedur står förare och hund vid startposition startpunkten, riktade mot den mittersta apportbocken på ca 20 meters håll. Se figur för moment 7, klass 3.

Tre apportbockar av trä placeras på rad ca 5 meter ifrån varandra så att de syns tydligt.

Startpunkten är placerad ca 20 meter från den mittersta apportbocken. På tävlingsledarens tillsägelse, sänder föraren hunden till en cirkel och kommenderar hunden att stanna i cirkeln. Hunden ska stå så att alla fyra tassarna är innanför cirkeln. Cirkeln har en radie av 2 meter och cirkelns mittpunkt ligger ca 10 meter från startpunkten. Cirkelns mittpunkt är markerad med en liten kon. Cirkelns omkrets ska märkas ut så att den är synlig för föraren, antingen vid 8 punkter eller runt hela cirkeln. Efter ca 3 sekunder instrueras föraren att dirigera hunden till höger eller vänster apportbock och hunden ska apportera korrekt apportbock. Dirigeringskommandot (höger/vänster) och apporteringskommandot ska ges tätt tillsammans. Ett fördröjt apporteringskommando kommer därmed att tolkas som ett extra kommando.

Bedömning: Hundens villighet att följa dirigerings- och apporteringskommandon, hundens tempo och att den tar den närmaste vägen till den korrekta apportbocken, ska påverka betyget. För att momentet ska godkännas måste hunden stå innanför cirkelns kanter. För en hund som sitter eller ligger vid konen är maxbetyget 8.

Betygsneddrag på grund av extra dirigeringskommandon beror på hur kraftiga kommandona är och hur villigt hunden följer dem. Det kan bli 1–2 betygsenheters neddrag/kommando.

Om hunden går till fel apportbock, stoppas och omdirigeras till korrekt apportbock och hunden kommer in med den rätta, ger det 3 betygsenheters neddrag. Om hunden omdirigeras från fel apportbock utan att stoppas, ger det 2 betygsenheters neddrag. Om hunden tar upp fel apportbock underkänns momentet.

Det är inte tillåtet att rikta in hunden från startpunkten eller att vid startpunkten vidröra hunden. Detta leder till att momentet underkänns.

För bedömning av om hunden tappar apportbocken, eller tuggar/biter på apportbocken, se de generella anvisningarna för bedömning av moment.

Moment 3.8 Sändande runt en kon, positioner, apportering och hopp över hinder (Koeff 4)

Kommandon: "Runt", "stå/sitt/ligg" och/eller handtecken – ["höger/vänster + apport" och/eller handtecken], - "hopp" – "loss", ("fot").

Beskrivning: Innan tävlingen börjar bestämmer domaren vilken position (stå/sitt/ligg) hunden ska inta på sin väg tillbaka till föraren. Positionen ska vara densamma för samtliga tävlande. Föraren drar en lott för vilken av apportbockarna (höger/vänster) hunden ska ta och motsvarande hinder den ska hoppa över. Detta avgör om hunden ska hoppa ett öppet eller ett täckt hinder.

I detta skede får dock föraren inte reda på vilket håll hunden ska skickas åt, det meddelas först när hunden har intagit positionen stå/sitt/ligg. Apportbockarna ska alltid placeras ut i samma ordning (från höger till vänster eller från vänster till höger) i en tävling, oavsett vilken av apporterna som hunden ska hämta.

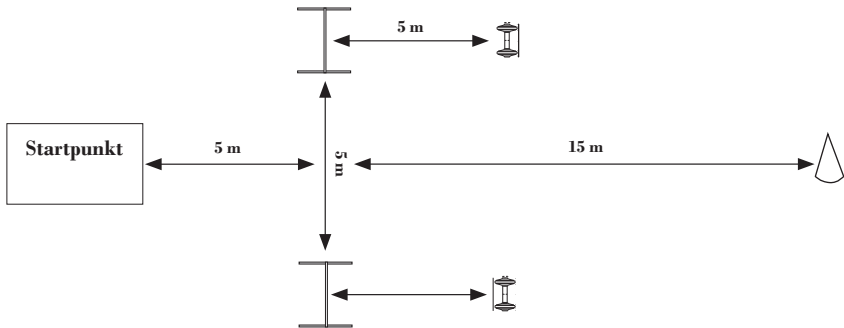
En ca 40 cm hög, väl synlig kon placeras ca 20 meter från startpunkten. Två hinder (ett täckt med brädor och ett öppet med en bom) är placerade ca 5 meter från startpunkten och ca 5 meter ifrån varandra.

Det ska finnas tre storlekar av träapporter tillgängliga, lämpliga för olika raser. Vikten på den största apportbocken bör vara max 450 g. Storleken på apportbockarna ska vara i proportion till storleken på hunden men föraren har rätt att välja storlek.

Utförande: Föraren står vid startpunkten med hunden i utgångsposition. Tävlingsledaren meddelar att momentet börjar och går och lägger apportbockarna ca 5 meter bakom hindren. På tävlingsledarens tillsägelse skickar föraren hunden att runda konen.

När hunden tydligt har passerat runt konen och är på väg tillbaka mot föraren, ca 2 meter från konen men innan den har passerat den tänkta linjen mellan apportbockarna, kommenderar föraren (självständigt) hunden att stanna i den position som har beslutats av domaren. Muntligt kommando får kombineras med handtecken. Efter ca 3 sekunder informerar tävlingsledaren föraren vilken apportbock

hunden ska ta (höger/vänster) enligt lottningen och instruerar föraren att kommandera hunden att apportera korrekt apportbock och hoppa över korrekt korresponderande hinder och återvända till utgångsposition.

Bedömning: Hundens villighet att följa kommandon och dirigeringar, hundens tempo och att den tar de kortaste vägarna, ska påverka betyget. Hundens måste uppvisa god fart, åtminstone snabb trav och bibehålla farten. Långsamt arbete ger betygsneddrag (1–5 enheter). Hundens ras ska tas i beaktning vid bedömning av hastigheten. Hundens bör omedelbart följa kommandona. Det ska finnas viss tolerans för ett icke omedelbart stannande för snabba hundar men inte för långsamma hundar. För att momentet ska godkännas måste hunden bli kvar i positionen (stå/sitt/ligg) tills den får kommando att fortsätta med momentet. Om hunden intar fel position är maxbetyget 8. Om hunden vänder tillbaka före konen, måste den dirigeras om till konen. Detta medför betygsneddrag. Om hunden inte rundar konen underkänns momentet. Föraren får använda två dirigeringskommandon (1 betygsenheters neddrag för varje ytterligare kommando om hunden lyder). Efter att hunden har rundat konen ska den inta korrekt position (stå/sitt/ligg) på kommando.

Föraren får information om vilken apportbock (höger/vänster) som ska apporteras när hunden har intagit sin position stå/sitt/ligg. Föraren får ge ett hoppkommando efter att hunden tagit upp apportbocken. Om hunden passerar den tänkta linjen som sammanbinder apportböckarna utan att ha tagit upp korrekt apport, underkänns momentet.

Om hunden går till fel apportbock (eller hinder), stoppas och omdirigeras (två kommandon) till korrekt apportbock och hunden kommer in med den korrekta, ger det 3 betygsenheters avdrag. Om hunden omdirigeras från fel apportbock (eller hinder) utan att stoppas, ger det 2 betygsenheters neddrag.

Betygsneddrag på grund av extra dirigeringskommandon beror på hur kraftiga kommandona är och hur villigt hunden följer dem. Det kan bli 1-2 betygsenheters neddrag/kommando. Betygsneddrag för andra extrakommandon ska vara i enlighet med de generella anvisningarna.

Om hunden hoppar över hindret på väg till konen, underkänns momentet. Om hunden plockar upp fel apport, inte hoppar över hindret eller hoppar över fel hinder, underkänns momentet.

Om hunden vidrör hindret när den hoppar ger det 2 betygsenheters neddrag. Om hunden river bommen på det öppna hindret ger det 2 betygsenheters neddrag.

Om hunden stödjer sig på hindret underkänns momentet. Om hindret välter underkänns momentet. Om hunden flyttar sig eller startar innan kommandot ger det 2–4 betygsenheters avdrag.

Momentet underkänns om föraren kommanderar (stå/sitt/ligg) för tidigt då hunden fortfarande befinner sig vid sidan om konen.

Om föraren kommanderar (stå/sitt/ligg) för tidigt, men ändå så hunden tydligt rundat konen (minst en meter) medför det 2 betygsenheters neddrag.

Om hunden inte åtyder kommandot (stå/sitt/ligg) ger det 2-4 betygsenheters neddrag. Om hunden agerar självständigt, t ex stannar strax innan kommandot, medför det 2 betygsenheters neddrag.

Om hunden stannar för tidigt utan kommando, ska den kallas in och kommanderas (stå/sitt/ligg). Maxbetyg 6.

Det är inte tillåtet att rikta in hunden från startpunkten eller att vid startpunkten vidröra hunden. Detta leder till att momentet underkänns.

För bedömning av om hunden tappar apportbocken, eller tuggar/biter på apportbocken, se de generella anvisningarna för bedömning av moment.

Bilder på rekommenderad design på hinder finns i slutet av dessa riktlinjer (Bilaga 1).

Ett öppet hinder och ett täckt hinder ska alltid användas.

Moment 3.9 Vittringsprov och apportering (Koeff 3)

Kommandon: ("Stanna/fot"), "sök", "loss", ("fot").

Utförande: Föraren står vid startpunkten med hunden i utgångsposition och tävlingsledaren meddelar att momentet börjar och ger föraren ett apportföremål i trä (10x2x2 cm), som har märkts i förväg med någon form av identifikation. Föraren får hålla föremålet i handen i ca 5 sekunder. Hunden får inte vidröra eller lukta på föremålet i det här skedet.

Tävlingsledaren ber föraren att lämna över föremålet och att vända sig om. Föraren väljer själv om hunden ska få se när föremålet läggs ut eller inte. Fot- eller stanna kvar- kommandon är tillåtna. Tävlingsledaren går ca 10 meter från föraren och lägger ut förarens föremål (utan att vidröra det) tillsammans med 5-7 andra likadana föremål på marken. Tävlingsledaren lägger ut de 5-7 andra föremålen med handen och därmed vidrör han/hon dem. Föremålen ska placeras i samma mönster, med 25 cm avstånd från varandra, för alla tävlande på samma tävling, men placeringen av förarens föremål kan varieras. Mönstret för hur föremålen kan placeras kan variera mellan tävlingar. Förarens föremål får placeras var som helst i något av de föreslagna mönstren. För föreslagna mönster, se bilaga 2.

Föraren ombeds sedan att vända sig om och på tävlingsledarens tillsägelse kommandera hunden att apportera det förmärkta föremålet. Hunden ska hitta förarens föremål, apportera det och lämna det till föraren enligt de generella anvisningarna.

Hunden tillåts jobba i ca 30 sekunder om den arbetar aktivt och målinriktat. Tiden tas från förarens sökkommando tills hunden apporterar rätt apport. Samtliga föremål ska vara nya för varje tävlande.

Bedömning: Hundens villighet att följa kommandon, och dess tempo ska påverka betyget. Om hunden tillåts vidröra eller lukta på föremålet i början av momentet innan föremålet överlämnats till tävlingsledaren, om kommandon ges när hunden är vid föremålen eller om hunden tar upp fel föremål, underkänns momentet. Hunden får lukta på föremålen när den letar efter korrekt föremål.

För bedömning av om hunden tappar apportföremålet, eller tuggar/biter på apportföremålet, se de generella anvisningarna för bedömning av moment.

Moment 3.10 Fjärrdirigering (Koeff 4)

Kommandon: "Ligg", "stanna kvar", "sitt", "stå", "ligg" och/eller handtecken.

Utförande: Hunden ska ändra position 6 ggr (sitt/stå/ligg) enligt förarens kommandon och utan att förflytta sig från platsen där den blivit lämnad. En gräns dras bakom hunden genom en tänkt linje mellan två markerade punkter. Föraren kommenderar, på instruktion från tävlingsledaren, hunden att lägga sig ner vid startpunkten framför den tänkta linjen.

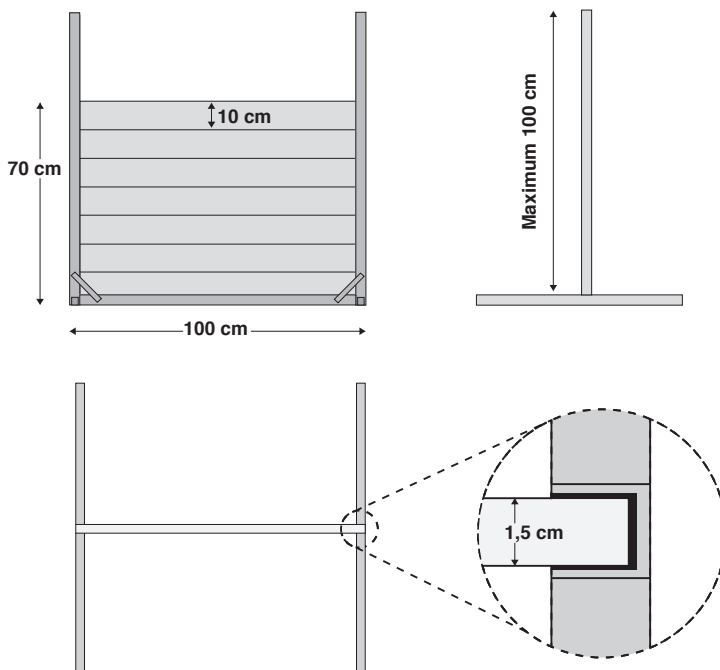
Föraren lämnar hunden på tävlingsledarens tillsägelse och går till en angiven plats ca 15 meter framför hunden, och stannar vänd mot hunden. Ordningsföljden på positionerna kan variera men ska vara densamma för alla tävlande i tävlingen. Varje position ska utföras 2 ggr och det sista kommandot för att ändra position ska vara "ligg". Tävlingsledaren visar föraren i vilken ordning hunden ska skifta positioner med skrivna skyltar, figurer eller en elektronisk skylt. Tävlingsledaren står 3–5 meter från hunden så att han/hon inte kan se hunden när instruktionerna ges. Tävlingsledaren ska ändra skylten var 3:e sekund. Föraren får använda både muntliga kommandon och handtecken men de måste vara korta och utföras samtidigt. Efter sista liggkommandot och på tävlingsledarens tillsägelse, återvänder föraren till hunden och kommenderar den till utgångsposition.

Bedömning: Hastigheten i skiftet mellan positionerna, distinkta positioner, hur bra positionerna hålls samt hur mycket hunden rör sig, ska påverka betyget. För att momentet ska godkännas får hunden inte förflytta sig mer än totalt en kroppslängd från startpunkten (åt något håll). Alla förflyttningar summeras (framåt, bakåt och åt sidan). Om hunden missar en av de sex positionerna är maxbetyget 7. Om hunden hoppar över en position och intar nästkommande position, underkänns dock momentet. Hunden måste ändra position minst 5 ggr på kommando för att momentet ska kunna godkännas.

Om hunden sätter sig upp innan föraren återvänt, är maxbetyget 8. Omfattande användande av rösten eller överdrivna eller långvariga handtecken ger betygsneddrag. Om hunden behöver två kommandon för att göra ett positionsskifte är maxbetyget 8. Om hunden inte åtlyder ett andra kommando för en position leder detta till att hunden missar denna position. Det första extrakommandot för en position ger 2 betygsenheters neddrag och för efterföljande kommandon blir det 1 betygsenheters neddrag. Det är möjligt att få betyg på momentet även om 3–4 positioner har intagits först efter ett extra kommando, om dessa extra kommandon åtlyds omedelbart och leder till distinkta positioner och momentet i övrigt är utmärkt utfört.

Bilaga 1

Täckt hopphinder för moment 9 i klass 1 & 2 och moment 8 i klass 3. Maxhöjden är 50 cm för klass 1 och 70 cm för klass 2 & 3. Hinderstolparna bör vara ca 1 m höga. Hinderfötterna ska vara konstruerade så att hindret står stabilt, minst 50–70 cm långa beroende på designen på hindret. Bredden är 100 cm.

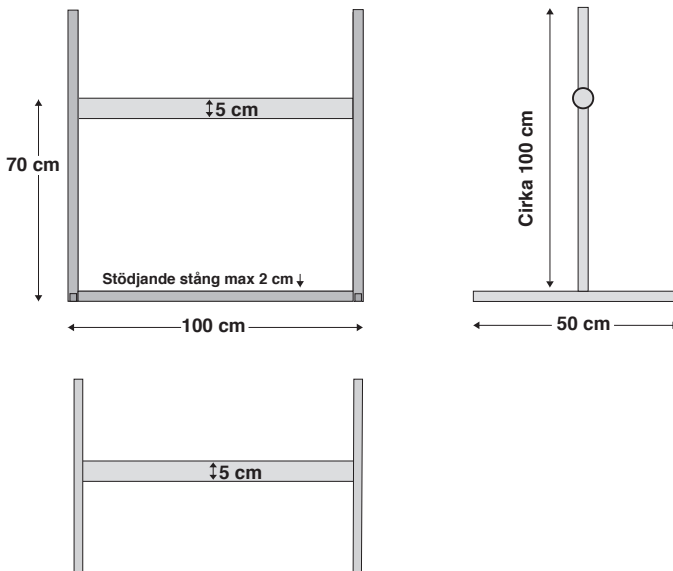

Bilaga 1.2

Öppet hoppinder för moment 8 i klass 3. Maxhöjden är ca 70 cm. Hinderstolparna är 100 cm höga. Hinderfötterna ska vara konstruerade så att hindret står stabilt, minst 50-70 cm långa beroende på designen på hindret. Bredden är 100 cm.

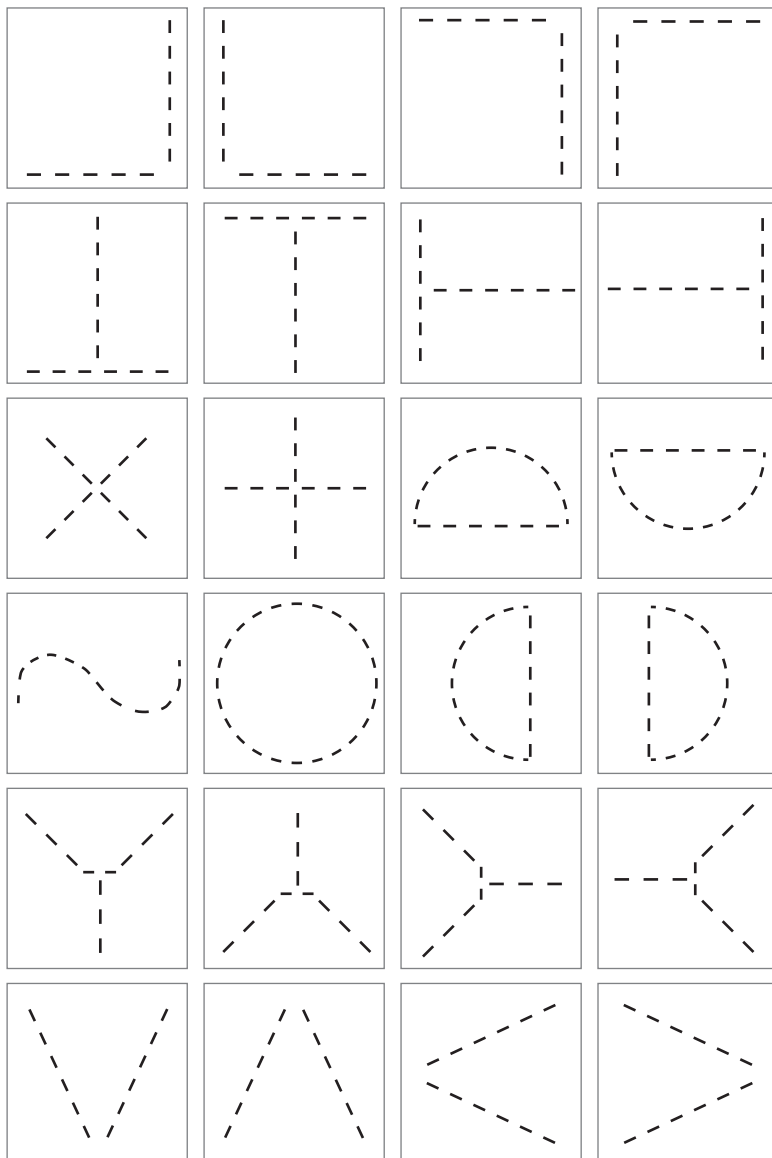
Bommen ligger fritt så att den kan rivas åt båda håll.

Det kan finnas en sammanbindande stödjande stång längst ned, max 2 cm hög. Hållarna ska vara lätt konkavt formade så att bommen ca 5 cm i diameter inte kan blåsa ner av vinden. Det ska inte finnas något extra stöd för bommen annat än hållarna som de ligger på.

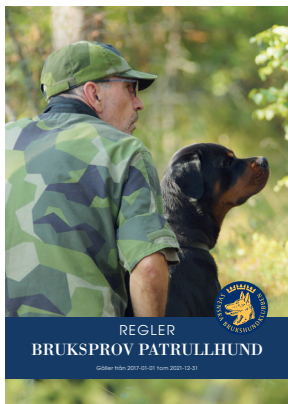

Bilaga 2

Föreslagna mönstren för hur föremålen kan läggas ut i moment 9 i klass 3.

REGLER, BÖCKER OCH MYCKET ANNAT KÖPER DU ENKELT PÅ www.sbkshopen.se

Svenska Brukshundklubben
Box 4, 123 21 Farsta

Besöksadress: Fryksdalsbacken 20, Farsta
Telefon växel: 08 – 505 875 00, Fax: 08 – 505 875 99

Hemsida: www.brukshundklubben.se
E-post: info@brukshundklubben.se

Svenska Kennelklubben
163 85 Spånga

Besöksadress: Rinkebysvängen 70, Spånga
Telefon växel: 08 – 795 30 00 , Fax: 08 – 795 30 40

Hemsida: www.skk.se
E-post: info@skk.se